

29 8 78.
No. 11112

ABONAMENTUL:
PE AN 3 CÖR. 20 FIL.
" 1/2 " 1 " 60 "
" 1/4 " — " 90 "

IN STREINÄTATE:
PE AN 6 FRANCI.
" 1/2 " 3 "

Numeri singuratici se vînd în Cluj cu 5 fileri, într'alte locuri cu 6 fil.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE SE PLĂTESC DUPĂ MĂRIMEA LOCULUI CE OCUPĂ; FIE-CARE cm. □ COSTĂ O DINA 10 BANI, DE 2 ORI ȘI FIL., DE 3 ȘI MAI MULTE ORI 6 FIL.

ADRESA:
RĂVAȘUL
CLUJ — KALOZSVAR
JÓKA UTCSA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SĂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Steaua și peștera.

E năpte, e frig, e liniște de mörte. Totul se pare cutropit; și lumina e stinsă, și căldura vieții sfirșită, și mișcarea a înghețat. Mörtea pare a se fi instăpănit peste tôte și totuși mai simțim viața, totuși dorul vieții e viu. . . .

Prin frigul iernii străbatem departe, prin negura întunerecului, pe calea cea lungă alor 1903 de ani și privirea ochilor sufletești ni-se oprește la un punct de lumină. O stea licărește prin neguri. La raza ei blândă vedem o peșteră scundă părăsită, pustie, în care inse e atăta viață, e însuși isvorul vieții! În iesle de lemn necioplit, pe paie călcate, urite, în scutece slabe de pânză și lână aspră, un prunc strălucește frumos. În jurul sunt vite, ce nu înțeleg și mai un suflet privește minunea cu pricepere adâncă. E Maica preacurată, care a născut, fără prihană, pe fiul seu și fiul lui Dumnezeu.

Ce icönă fără sémën e aceasta! Peșteră, iesle, paie și vite. Peste tot tăcere întunecată, străbătută numai de o slabă rază de stea, și de raza unor ochi de mamă: Ce frumoasă e acēsta icönă! Un prunc ca un ânger. O mamă ca o flöre. O rază curată de stea îi luminează, și o ceată de vite ne'nțelegătore în jur, se uimesc luminăcite. Raza tot crește, pruncul tot viază, maica sa se desfetează tot mai mult, și încetul cu încetul invie tot jurul, pămîntul și ceriul. Păstorii se adună, uimiți, încantați. Craii sösesc din depărtări, cu bogate daruri încărcați. Cei mai din urmă între ömeni, ciobanii de oi, și cei mai dintăiu pe pămînt păstorii popörelor, se întâlnesc în acelaș loc, cu cea-și inimă plină de evlavie, de uimire și de darul credinței. Și în urmă și ceriul

trimite pe crainicii săi. Ângerii în cor se așează în jur și cãntă resbătënd prin vëzduhuri: *Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace și între ömeni bună învoire.*"

Așa vedem prin neguri și ceață străbătënd veacuri înderept.

Dar ne închidem ochii trupesti, și cu sufletul privim aceiași icönă mărētă, în care pămîntul și ceriul de odată se reoglindează.

Vedem aci lumina în întunec; vedem căldura în mijlocul ghețosului ger; vedem viața în amurțire, și ne minunăm de marea, de memărginita lui Dzeu îndurare.

Dar de ce öre Isus s'a scoborit din înaltul ceriului în josul pămîntului? De ce s'a scoborit în peșteră? De ce între cei mai sërăci și umiliți s'a arētat, cel ce de crai era căutat și craiü era așteptat de neamuri?

Iată un gând luminos, o stea a gândirei. Ea ne duce în cele mai dedesupt. Parcă se pune un lăstar la adâncul temelilor vieții, fiind că e vorba ca lumea să se nalțe, să se ridice.

Vrednicia ömenescă era înjosită. Sufletul nemuritor menit spre lumină era robintunecimeii. Și Dumnezeu s'a făcut om, ca să ridice pe om la Dzeu; și s'a scoborit la cei mai umiliți, la cei mai asupriți, la cei din peștere, ca tocmai acolo să arete vrednicia de opotrivă a tuturor sufletelor ömenesti.

Un învățat din vechime cerca un singur punct statornic, ca se ridice cu instrumentele științei pămîntul din țipini. Iată aci, în peșteră punctul, în care ș'a pus Dumnezeu lăstarul puterii sale, ca să ridice și să așeze iarăși în țipini *vrednicia ömenescă* decăzută, răsturnată. Aci strălucește deci lumina în întunec, aci începe viața cea

nouă întru amortirea de veacuri, aci se întâlnește om cu om, ömenii cu ingerii, ceriul cu pămîntul. De aci naște renașterea neamului ömenesc.

Noi, după 19 veacuri, iarăși am ajuns în întunec, în robie, în înjosire, amurțelă și durere. Și simțim totuși viața în noi, și dorul puternic de viață. Ce vom face? Vom semina cuvintul vieții de veci. Și nu-l vom semina, ca de obiceiü, pe de asupra, cu grab și de slujbă. Nu! Ci ne vom scobori întru cele mai din jos; ne vom duce la cei întunecați la cei amăriți, înjosii, prin fel de fel de chipuri ale robiei. Ne vom abate la cei ce locuiesc în sërăcie, în colibe și peșteri. Și acolo vom face să strălucescă lumină acelu dulce söre dela resărit. Și vom ara, afund, afund, ca pămîntul cel amurțit să iese la lumină, la söre, la ger, la viață. Acesta e pămîntul cel mai roditor. Aci vom semina semința Cuvintului din cer, care trup s'a făcut.

Numai așa se va împrospeța viața noastră amurțită; numai așa vom isbuti a scöte din umbra legii la „lumina cea mare,” poporul rătăcit öri adurmit întru sarcinile, ce i-au pus stăpănitörii zilei.

Christos s'a născut — să-l preamărim! Să ne renaștem inse noi prim El, și vom fi preamăriți. Altfel mörtea și întunecul ne vor inghiți.

Acestea sunt gândirile-stele ce ne călăuzesc. Aceasta e steaua ce ne duce la peștera din Viñlaim. Poporul nostru din veacuri cu aurul poesiei a îmbrăcat aceste sfinte lucruri și cu cãntări le preamărește și azi. Noi se le înțelegem, și atunci vom avé, cea ce tuturor dorim:

Serbători fericite!

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Vestirea Nascerei Domnului.

*E năpte. Liniște adâncă
Domnește 'n munți și pe câmpii;
De printre stele luna încă
Răvarsă tainic preste stâncă
Potop de rază argintii.*

*E pace 'n cer și'n lumea tötă:
Vr'un sgomot n'auzi nicăiri
Din codru vëntul ca să scötă;
Tot natu-'n destulire 'notă
In som visând de fericiri.*

*Dar pe un plaiü dela Bet-Saur
O cētă de păstorii veghia;
Ei nu doriau comori de aur
Nici pe-alor frunți cununi de laur
Ci uumai mântuirea-și vrea.*

*Și iată! când cu cucerie
Spre ceriuri rugă innălțau
L'a flăcărilor zare vie,
Un ânger vine în solie
Grăind celor ce se rugau:*

*„Nu vă cuprindă 'ntricoșare!
Eu vă vestesc azi tuturor
O bucurie dulce, mare,
Că s'a născut — nu 'ndepărtare —
Al vostru Sfânt Mântuitor.*

*„Grăbiți în Viñlaim, la Dënsul
Și întrând în peșteră-l priviți;
I-l veți cunöște voi tot însul
Pe cel-ce o să curme plânsul
Blăstëmului, ce suferiți!”*

*A zis și 'n aer să aventă;
In sboru-i lin spre cer s'o dus,
De unde-aud uimiți cum cãntă
A ângerilor cētă sfântă:
„Mărire întru cei de sus...”*

*Din vraja dulce a uimirii
Păstorii deșteptați atunci
Alergă-'n flăcări doririi
Să vadă ceasul mântuirii, —
In Viñlaim, prin văi și lunci.*

*In peșteră ajunși minune
Nespus de mare au vëzut:
Feciöra fără stricăciune
— Blăstămului sfërșit îi pune —
Pe Dumnezeu prunc l'a născut.*

*Și 'n scutece 'ntăsat vëzându-l
Și 'n iesle păsternut culeat,
Voioși că-și împlinise gândul,
Plecând genunchii toți de-arëndul
Ei lui Christos s'au închinat.*

P. O. Bocca.

„Charta rotunda“.

În anul 1903 studentii universitari români, cari învățau la Paris, Viena, Graz, Budapesta, Cluj, București, Cernăuți, Berlin, München, Strassburg și Anvers, așa dară în unsprezece centre culturale ale Europei porniseră între sine o corespondență intimă sub numirea de „Charta rotundă”, botezată ast-fel de S. Mehedinți, după drumul ce-l făcea în fie care lună. Părinții acestei idei norocoșe au fost Parisienii, entuziaștii Mehedinți și G. Moroianu, cari mai întâiu și-au comunicat planul colegilor vienezi. Corespondența a început la Paris cu luna lui Martie, „Zëul rășboiului și tatăl lui Romulus”, precum se zicea în introducerea ei drept explicare și motivare, și a încetat în Maiü, după ce de trei öri își făcuse drumul său rotund pela cele 11 universități. Se pornise din dorul unității culturale a tuturor Românilor și a încetat, bagsemă, din cauza nesigurăntei de comunicațiune pe teritoriul Ungariei. Valörea acestei legături de corespondență scrisă între studentii români din tôte părțile se simția atunci din serioșitatea ideii sulate, propunerilor făcute și propagandei îndeplinite de ei. Corespondentul din Graz scria în „Ch. r.” cu datul 23 Aprilie n. ast-feliü: „Salutăm ideea fratelui Mehedinți. Paginile acestea vor deveni istorice. După împlinirea dorului nostru vor scruta savanții să așle, a cui scrisöre e ceea și ceea, și vor recunöște, căt de inventiösă e iubirea, mai ales iubirea de neam”. Pentru cunöșterea felului de gândire și de lucrare al junimei române academice dela 1893, dăm aici câteva spicuri din acest întere-

Crestături.

Dela Sătmar primim vești, cari ne pun pe gânduri. Ele vorbesc de un preot, care ar fi să fie Român, dar e Ungar, cu trup cu suflet, ba care nici preot cum se cade nu e. S'au adeverit despre el fapte grozave, pentru cari a fost suspendat, dar după multe pertractări și incurcări, acum ear a fost restituit, spre smintela și amărirea omenilor cu bun simț. În faptul acesta lumea vede știrbire și mai mare a auctorității bisericesti, și o pornire, sau lipsă de pornire, care pe toți cei ce se mai gândesc la sôrtea bisericeii îi umple de cele mai mari îngrijiri. Inima ni-se strânge de durere gândindu-ne la aceste stări, în cari și astfel de lucruri se pot întâmpla, fără a avea nici cea mai mică nădejde de o îndreptare. Ne costă o mare încordare ca să ne stăpânim durerea și amarul ce ne umple inima — dar ne temem că nu toți se vor pute stăpâni. Și atunci cine va răspunde de împreția grozavă, ce se va face în publicitate, când se vor desvîli toate scandalele dela Sătmar, și cele ce sunt în legătură cu ele?

În capitlul din Blaj un loc sa fost făcut vacant în urma ridicării celui mai dinstins canonic, Dr. Vas. Hossu, la vrednicia de arhiepiscop. În urma acestei vacanțe, canonicii Dr. Victor Szimigelschi și Dr. Izidor Marcu au fost înaintați cu o treptă mai sus. În locul remas acum gol, se va alege în curind un nou canonic. Dece Dumnezeu ca venerabilii membri ai capitlului metropolitan să facă o alegere bună, că mare lipsă are biserica de caractere mari și devotate.

Episcopul Majláth, modelul episcopilor apostolic, în epistola sa pastorală de anul nou, între alte multe sfaturi bune, îndemna pe preoții și credincioșii săi să spriginască foile catolice. Precum în fic care an — zice apostolicul bărbat — astfel și acum cu dragoste rog pe onorații mei Frați, ca să se nisuescă a sprigini presa catolică din țără, să aboneze foi catolice și să le câștige acelorora prenumerații între credincioșii săi mai cu dare de mână. Mă dore, ori de câte ori aflu, în familii catolice, ba chiar și în case preotești, foi și reviste dușmănoase bisericeii ori cu totul indiferente.

După acest indemn — care *mutatis mutandis* se potrivește și la preoții români, cari ar trebui să celască foi românești — zelosul episcop comunică în circular lista tuturor foilor creștine catolice ungurești, cu adresa și prețul de abonament și zice, că dacă vreun preot sar simți de tot necapabil a aduce pentru acest scop sfânt, să-și descopere starea înaintea episcopului . . . . . Ecă cuvinte limpezi părintești!

Congrua preotească. De când v'am seos întâiul număr al „Révașului“ o singură dată nu sa întâmplat să pierdem din vedere ținta, ce ne-am pus-o înainte, care este întărirea și luminarea poporului nostru atât în bunurile vremelnice, cât și în cele vecenice sufletești. Arătat'am pricinile relelor, ce ne bântuie, dar am arătat și mijloacele pentru delăturarea lor, arătat'am hôtele, dar am arătat și leacurile rindecătore cu durere am scris totdeauna despre sârăcia și scăderea poporului nostru, despre întunecatul, în care orbesc, despre emigrările lui în țeri necunoscute, despre semnele primejdioase, că el își pierde încrederea în ai săi și pleacă pe căile arătate de omenii străini de limba legea și datinile lui. Iată de ce am statuit atata și vom mai stărui și în viitor pentru realizarea unui *congres al* fiilor bisericeii noastre și pentru-ce am început *misiunile în* popor, înpreunate cu multe osteneli, dar și cu nespun de mari și mângăitoare

folose. — În aceeași vreme nu ne-am uitat, să arătăm și *sôrtea cea tristă a preoțimii* gr. cat. române care sôrte e de nesuferit cu deosebire pentru aceea, că statul s'a purtat nedrept atun-î, când din avutul tuturor a dat și dă plată preoților jidovești, unitari, ev. reformati, luterani și gr. orientali, iar pre preoții gr. cat. i-a lăsat să-și chinuiescă traiul vicții lor și a familiilor lor, în cele mai multe cazuri, prelângă venite mai mici decât are un biris, un servitor de rind.

Acum începe să licărească o rază de nădejde și pentru preoții gr. cat. Dacă e să credem celor scrise în 2 Ianuar a. c. de „Az Ujság“, foia cea mai nouă a dlui ministru president, în anul 1905 negreșit se va întregi și plata preoților gr. cat. la 800 fl. După numita foie conscrierea venitelor vlădicilor catolici e terminată și îndreptată și numai este înapoi decât statorirea chieii, după care se să arunce dare pre ele. — Numai de n'ar face prea multe probe cu aflarea chieii, ca să se strice cumva așa. . . . .

„Pocăiții.“

Cultul icônelor.

(10) Între toate semnele din afară, prin cari creștinii adevărați își arată credința și simțemintele lor evlavioase, în ochii „pocăiților“ cel mai urgisit și mai respingător semn este *sf. cruce*. Ei o socotesc drept *lucru spurcat*. Zic anume, că restignirea s'a socotit în legea veche de mörtea cea mai rușinosă, cum scrie Moise: „*blăstămat de Dumnezeu este tot cel spânzurat pre lemn*“ (II. lege 21, 23) apoi și crucea, ca și icônele, este lucru de mâni omenesti și cinstea, ce i-se dă pocăiții o socotesc de idololatrie. Punându-li-se înainte cuvintele s. Pavel: „*Iar mie se nu-mă mai fie a mă lăuda, fără numai în crucea Domnului nostru Isus Christos, prin carele mie lumea s'a restignit, și eu lumii*“ (Gal. 6. 14), răspund, că și ei prețuesc crucea, dar numai în inimile lor, unde o țin pururea, prin ce urmază învățătura s-tului Pavel: „*că eu ranele Domnului Christos în trupul meu l' port*“ (Gal. 6. 17). Ei nu-și fac cruce și nici nu se închină, cum noi ne închinăm, nu crucii, nu lemnului, ci Domnului Christos, aducându-ne aminte de suferințele Lui și de neprețuitele binefaceri, ce ne-a câștigat și mărturisind de-odată credința în taina nepetrusă a S-tei Treimi.

Cine se le credă însă, că ei pörta crucea Domnului în inimă, ce nu se pöte vedé, când nu voies: se-și arete credința și în afară, când scris și adevăr este, „*că din fapte se îndreptéază omul, iar nu numai din credință*“ (Iac. 2. 24.). Când noi suntem datori, ca și prin semne din afară să ne arătăm credința noastră și să ne asemănăm celor fără de lege, cari vëzând pre Domnul spânzurat pre lemnul crucii, „*huliau pre densusul, clătind cu capetele sale*“ (Mat. 27, 39.), tocmai așa cum hulesc și „*pocăiții*“ semnul, ce ne reaminteste restignirea Domnului Christos, semnul s. cruci, ce lor li smintéla ca jidovilor și nebulie ca păgânilor (I. Cor. c. 1).

E drept, că *crucea* amintită la Mat. c. 10, v. 16 și Luca c. 14 nu însemnéază cruce făcută de mâni omenesti, dar nu mai puțin drept e și aceea, că un creștin adevărat, privind crucea, își aduce aminte de smerenia, răbdarea și dragostea Domnului Christos, cari tôte îl îndemná la o viață creștinescă, plină de virtuți. Ea este isvorul curățeniei și păcii sufletului nostru, întrucât, privindu-o, ne reaminteste păcatele, ce au pironit pre

Domnul și ne face să nu-l înjurăm ca poporul evreesc, să nu ne îmbetăm, aducându-ne aminte, că Domnul cerului și al pământului nici apă n'a avut pre lemnul crucii, ca să-și stempere văpaia suferințelor. Ea ne îndemná, să fim iertători și răbdători, cum răbdător și iertător a fost Domnul. Când recéla, desnădăjduire și îndoieii ne cuprind sufletele noastre, ea ne încăzește, umple de nădejde și de tărie în luptele vieții. Când în loc de dragoste lumea ne împărtășește de dispreț, în loc de plată, ne ie la gônă și în lo: de recunoștință, ne încarcă de nemulțumire, atunci dând ochii nostri de cruce, ne liniștim, ne împăcăm, aducându-ne aminte, că Dl Christos și disprețul și gônele și nerecunoștința le-a suferit nevinovat și cu tot focul dragostei față de dușmanii săi.

Și când suferințele și lipsele se țin lanț în zilele vieții noastre, ore nu ne împăcăm cu sôrtea, fie cât de amară, când, privind la cruce, ne aducem aminte de Acela, care a zis: *pildă v'am dat vouă, ca precum am făcut eu, așa și voi să faceți*“ (Ioan 13. 15.) adevă că nu ne rușinăm de sârăcie și cum El, așa și noi să suportăm ori ce năcaz, pentru-că plată vom lua.

Ori nu-i drept, că noi prețuim câte un stég rupt și sdrențuit de glônțele dușmanilor? Și ore nu se pedepsește acela, care vatămă colorile unui stat? Nu țin poporele în cea mai mare cinste instrumentele, cu cari au fost chinuți fii lor cei mai bravi, ori instrumentele, cu cari sa apărat țara ori a fost scrisă mărirea și vitejia străbunilor? Și dacă acestea se cinstesc, pentru-că ne reamintesc bravură și nu pentru prețul lor, cum se nu cinstim noi *crucea* Domnului, aducându-ne ea aminte de cele mai strălucite virtuți ce a putut să le aibă o inimă omenescă?

„Pocăiții“ la tôte acestea sau tac, sau răspund cu un aer de biruință, că n'au grije de cele ce le iscodește mintea omenescă, ci numai de ce e în temeiul credinții lor, în s. Scriptură. Le scade însă și curajul acesta atunci, când li-se spun cuvintele s. Scripturi: *Și precum Moise a înălțat șerpele în deșert, așa se cade a se înălța Fiul cmenesc, ca tot cel ce va crede întru El, se nu piară, ci se aibă viață veceinică*. (Ioan 3. 14).

În cazul acesta recunosc și ei, că Dumnezeu n'a poruncit poporului jidovesc nici când, ca să se închine idolilor, că șerpele din deșert n'a fost idol și nu e idol nici *crucea*. Recunosc, că precum sau vindecat cei mușcați de șerpi veninoși, privind la șerpele de aramă, nu pentru puterea aceluia, căci n'a avut nici viață, nici un picur de putere, ci pentru-că se cugetau la Dumnezeu cu încredere și părere de rău; tocmai așa să vindecă de mușcăturile păcatelor aceia, cari privind la cruce, care în sine n'are nici o putere, își aduc aminte de jertfa și chinurile puternici și dătătore de viață a Domnului și cu încredere în El asculta glasul plin de milă și bunătate, care zice: „*Veniți la mine toți cei osteniți, și însărcinați, și eu vë voi odihni pre voi*“ (Mat. 11. 28).

Iată motivele morale religioase, pentru cari biserica noastră ne-a îndemnat, se cinstim icônele, cum s'a arătat, și s. cruce și pentru cari ne sfătuște să păstrăm semnul crucii lui Christos în casele noastre, în biserică și să-l ridicăm pre la marginile drumurilor și pre hotară.

sant organ de corespondență: „3/15 Aprilie Paris.

1. Serviciul divin în memoria marelui Grigorie T. Brătianu, ce s'a anunțat în Nr. 1 al „Chartei rotunde“ s'a ținut Duminecă 19 Martie în biserica română. Un membru din comitetul Ligei a luat cuvântul.

2. Liga d'aici a hotărit să facă portretul în oleu al lui Gr. Brătianu și să bată o medalie comemorativă. Desemnurile necesare pentru această medalie le va face chiar un Român, membru în comitetul secțiunii noastre.

3. Felicităm din inimă pe frații Vienezi pentru nobila lor inițiativă de a pune bazele unei fundațiuni, care să pörte numele ilustru al vecinic plânsului Gr. T. Brătianu. . . . .

7. O știre din cele mai imbucurătore. Joia trecută distinsul profesor H. Gaidoz, director al școlei de înalte studii și profesor de etnografie la Secția diplomatică și de drept public și istorie dela școla de științe politice, a vorbit la cursul său (de etnografie) despre Românii din Transilvania și Ungaria. După ce a istorisit pe scurt sôrtea Slavilor din Ungaria, venind la Românii din Transilvania Dl Gaidoz a început cam așa: Domnilor venim acum la o țără din Orientul Europei, una din cele mai frumoase după continent, *Transilvania*. Acăsta țără este locuită în partea ei cea mai mare de un *popor eroic* (cuvintele lui proprii: *habité par un peuple heroique*.), care duce o luptă voinicescă pentru libertatea sa. Dl Gaidoz a făcut o mulțime de citații din „*Replîcă*“, pe care o recomandă auditorului compus din reprezentanți ai tuturor națiunilor europene și mulți din ai celor transatlantice, cu ur-

mătoarele cuvinte: „Vé sfătuesc, Domnilor, să cetii această scriere interesantă și instructivă, opera unei junimi, care face omre națiunii căreia aparține și lumii universitare!“ Închipuiți-vé acum bucuria Românilor, cari erau de față la acest curs, — cel ce serie acestea era printre aceia. Dar Dl Gaidoz n'a isprăvit. Ora viitoare ne-o va consacra tot nouă; va vorbi despre epoca dela 1848—1892. O să se îngroziască și Ungurii, când vor auzi de barbariile dela Turda, Șimleu, Arad etc. Gaidoz va vorbi despre ele, i s'au pus la dispoziție tôte documentele necesare. De mult nu s'a mai vorbit cu atata interes despre Români într'un curs universitar aici în Francia. Pöte de pe timpul lui Quinet și Michelet, acești entuziaști filo-români, cari dela înălțimea scaunului ce-l ocupau la „College de France“ pledau cu ardore pentru cauza Principatelor Române. 8. Am auzit, că Emilio Castelar, marele bărbat de stat și celebrul orator șpaniol, ar fi ținut zilele trecute în Madrid o importantă conferință politică, vorbind și despre Români. Până în momentul acesta n'am putut da peste revista, care vorbește de această conferință. Pöte în Nr. 3 al „Ch. r.“ vé voiți putea comunica pe scurt, ce a vorbit D. Castelar.“

„**Budapesta.** Multe bune și frumoase am avut ocaziune a ceti în acești doi Nr. ai „Ch. r.“. Dar pentru a putea realiza barem în parte dorințele noastre este de lipsă mai presus de tôte *atingere personală* între tinerii români din tôte părțile și discutarea cu grai viu a multelor cestiuni de mare însemnătate, cari ne preocupă. De aceea consimțim pe deplin cu propunerea fraților din

Viena. Deci să ne întâlnim în pace cât de mulți la Năsăud, la adunarea „Asociațiunii“ din anul acesta. Ca un punct de atracțiune pöte servi tuturor și Sângeorgiul cu băile sale românești și mai presus de tôte cu viața și petrecerea apröpe curat națională.

„Cestiunea „home-rule“ am urmărit-o dela început cu încordată atențiune. Telegrama cătră Gladstone am compus-o încă înainte de a 2-a cetire. Dece Dzeu se nu ne fi prea pripit, și să trecă și prin desbaterea specială și prin casa lorzilor.

„Ar fi recomandabil a se trimite „Ch. R.“ și la vr'un redactor al Tribunei ori la un om, care stă în legătură cu ea d. e. Dlui Rusu Șirianu ori Dlui Tordoșan. E din multe puncte de vedere bine să cunoscă Tribuna pașii noștri și să ne ofere spriginul eventual esptul ei sfat

„Octogenarului Barițiu i am trimis o telegramă din incidentalu alegerii D-sale de președinte al „Assoc. Trans.“

„**Cluj.** 15/27. Suntem încantați, că la diferite ocaziuni savanții din Francia își manifestă simpatia față de noi. Cu mare plăcere luăm spre știință prelegerea și constatările făcute de distinsul profesor H. Gaidoz; dorim și noi, ca ideile lui propagare cu atata căldură pentru cauza românismului să se publice în colonele unei foi naționale d. e. în Tribuna. „Ce privește iubileul milenar al „culților“ . . . . ne alăturăm la propunerea emanată din Paris. Mergând pe la vetrele părintești vom îngriji, ca produsele eșite din mâna femeii române să n'ajungă ca obiect de fală în mâinile jidanilor. (Va urma)

Păstorul.

RÉVAȘUL CLUJULUI.

— Casina română din Cluj, are multă lipsă de ajutor; de aceea au hotărât mai mulți domni se-și rescumpere *felicitările de Anul nou* în folosul ei. Ast-fel și-au rescumpărat felicitările până acum: Dr. E. Dăianu, protopop, cu 5 cor., Bas. Podobă, directorul „Economului“ cu 5 cor., Dr. Victor Poruțiu, adv. cu 5 cor., Anton Mandea, secretar la „Transylvania“ cu 5 cor.

Ar fi de dorit, ca la rescumpărări toți domni din Cluj să-și aducă aminte de casină.

Pentru copiii săraci, elevi ai școlii profesionale române din Cluj s-a făcut și est an ca și anul trecut colectă ca să li se cumpere *daruri de Crăciun*. Ia apelul P. St. Dómne Véd. Anna A. Pop presidenta reuniunii S. Mária a femeilor române, au răspuns următoarele dómne și Domni, cărora mulțămintă ferbinte se cuvine a li-se aduce în numele mângăieților copii.

Véd. Anna A. Pop 3 c., Véd. Susana Truța 1 corfă de mere și 2 c., Véd. Iustina Gall 5 c., Maria David 6 c., Flóre Cormoș 4 bafiste., Red. „Révașul“ 5 c., dr. E. Dăianu 5 c., Ioan Bereș 1 c., Simcon Sandor 1 c., 2 femei din Mănăstur 80 fil., Leontin Pop 2 c. Ladislau Pop 1 c., C. Indre 2 c., Ioan Nestor 1 c., N. Blasia 2 c., Ales. Borza 1 c., Elisa Dr. Isacu 4 c., Dorina Corolan 5 c., Dna Marina 1 c., Ioan Pop 1 c., Const. Iurean 1 c., „Economul“ inst de credit... B. Podobă... Aug. Giurgiu 4 c., Maria Szilagyi n. Suciu 5 c., Nic. Căciulă 2 c., Vas. Pop. 2 c., Dr. A. Frâncu 2 c., Teodor Boca 1 c., Anast. Demian 1 c., Dr. I. Vaida 5 c., A. Mota 2 c., Vas. Ostatea 1 c., Dr. St. Morariu 5 c., Vas. Ranta 5 c., Andreiu Cassian 1 c., Vas. Hossu jude la tabla reg. 2 c., I. Hossu cand. de adv. 1 c., N. Popoviciu căp. 3 c., Tului Roșescu 1 c., T. Nicová 1 c., Dna Comanescu 4 c., Dna Petran 2 c., Dr. C. Maniu 1 c., Ida Marțian 5 c., Cornelia și Susana Jurcan 1 c., Nicolau Gogan 1 c., Véd. Maria Chihereanu 40 fil., Maria Pop n. Stanciu 40 fil., Gavriila Stanciu 1 c., Vas. Burdea 2 c., Maria Popoviciu 50 fil., Alexa Hurducaș 1 c., Dna Bard 1 c., Dr. G. Ilea 2 c., „Economul“ 10 cor. B. Podobă 5 cor. Ioan Pop 1 cor. Dr. Victor Poruțiu 5 cor. și „Transylvania“ soc. de asig 5 corone.

Darurile de Crăciun, haine, încălțăminte etc. sau împărțit copiilor săraci, elevi ai școlii române din Cluj, în ajunul Crăciunului, pre lângă ceremonial potrivit.

Rap.

**De peste Săptămână.
Crăciunul.**

A sosit mândru, ométoș, cum e obiceiul din bătrâni. Nu-i mirare că Români au îndrăgit mai mult *aceasta* sărbătoare, că o cântă și-o descântă în fel și chip. Popor de păstori, ce au fost ai noștri din vremuri străvechi, trebuia să-și măgulască faptul că îngerul Domnului *păstorilor* a vestit mai întâi cu plinirea vremilor, nașterea doritului și mult așteptatului *Mesia*. Dăm aci chipul unui *păstor* din ziua de azi, ca o amintire, dulce de Crăciun, și dorim tuturor cetitorilor noștri: *Sărbători ferice!*

— Zilele trecute au fost prin Cluj: Dr. Teodor Mihali, avocat din Dej, D-na și Dnul *Dr. Fr. Hossu-Longin* din Deva cari au mers pe sărbătorii la Băsești.

— In Nădășelul-unguresc s'a înființat o reuniune de femei pentru înfrumșetarea bisericeii.

— Rugăm pe cetitorii noștri, ca în sărbătorile Crăciunului fie-care să ne mai câștige cel puțin un abonat.

— La universitatea din Cluj înscrierile pe semestrul al doilea se fac din 7—18 Ianuarie n. 1904.

— Gróznică nenorocire s'a întâmplat în săptămâna trecută în Chicagó (America). In teatrul de acolo era să se predea opereta „prințul cu barbă vinată“; în actul al doile între altele se cântă: „blândă lună arată-mil mie, pre cela pentru care mă topesc“ etc., — luna revarsă lumină asupra cântecetului. De știut este, că în teatrele mari totul se reproduce, ast-fel s'a încercat se reproducă în teatrul din Chicagó și lumina luna asupra cântecetului. Inse mașina întocmită (spre acest scop, fiind electrică și având ceva cusur, în continuu dădea schintei și din schinteile acestea sau aprins per deiele culiselor. Un pompier a încercat se înăbușe focul, însă în loc se stingă, mai tare nutria flăcările, care cu iuțala fulgerului se lățiră.

— Totul era pierdut. Pre ușa obicinuită abia putură eși vre-o câți-va dintre oșpeți, ușile, cari se pot folosi în casuri de primejdie nu sau putut descuria. Fumul creștea din ce în ce, ómenii nu se vedeau unii pre alții, au fost înădușiți. După cum se vestește 690 persoane s'au aflat mórtea în modul acest înfiorătoriu. Dar se póte că vor fi fost și mai mulți.

— O producțiune teatrală împreunată cu cântări și declamări și urmată de dans se va aranja în salele școlii române gr. cat. din Alba-Iulia (Maieri) a 2-a zi de Crăciun (8 Ianuarie st. n. 1904.). Se vor juca trei piese teatrale: Nunta Zamferei, Sgârcitul pocăit și Mița cu clopot. Venitul curat este destinat în folosul bisericeii gr. cat. din Alba-Iulia (Maieri). Bilete pentru locurile numerisate se pot cumpăra și înainte dela D-l inv. I. Pampu. Suprasolviri se primesc cu mulțămintă și se vor cuita publice.

— Agentura Asociațiunii din Feneșul-săsesc a ținut adunarea generală în 3 Ian. c.

— Rescumpărarea felicitărilor de Anul nou. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, a început rescumpărarea felicitărilor de Anul nou în folosul casei naționale. Deóre-ce Muzeul casei naționale se va preda în anul viitor menirei sale și Asociațiunea mai are trebuință de mijloce bănești pentru instalarea lui, ar fi de dorit ca în ăst an să se facă cât mai multe rescumpărări în favorul acestui scop. Biroul „Asociațiunii“ va publica și de astă-dată consemnarea darurilor în o mică broșură ce se va trimite tuturor celor ce își vor rescumpăra felicitările.

— In Sătmar și-a deschis cancelerie de avocat d-l *Dr. Andreiu Doboși*. E singurul avocat român în Sătmar, (pe cât știm) și locuște în strada Rákóczi nr. 39.

— D-l S. M. Halită, inspectorul învățămîntului din București, a sosit să petreacă sărbătorile la vatra părintească.

— Amintirea episcopului Vulcan, întemeietorul gimnasiului din Beiuș a fost sărbătorită și în estan la 25 Dec. n. 1903. Studentii au făcut o ședință festivă, cu următorul program: 1. Marșul marinarilor de M. Millo executat de orchestră. 2. Discurs de deschidere rostit de D-l prof. Vasilie Dubrava. 3. „La revedere“ de I. Doniciu „Ardeleana“ de Fr. Hubic cl. VIII. esec. de orchestră. 4. „Mama“ de G. Coșbuc declamată de Georgiu Groza cl. VIII. 5. „Mult e dulce“ de Sion cor de copii. 6. „Anyám“ de G. Coșbuc trad. de Révai decl. de Eugeniu Székely cl. VIII. 7. „Și óre le-am pierdut?“ de S. Silvian esec. de orchestră. 8. Biografia episcopului Samuil Vulcan dis. de Leon Birle cl. VIII. 9. Cu ce dor le-am așteptat? de Codrescu cor de voci bărbătești. 10. Marș de încheare executat de orchestră.

— Socialismul se lățește și pustiește între Români din ce în ce tot mai mult. In *Dobrești* (Bihor) țeranii au fost ațiați la împotrivire cu prilejul unor execuțiuni. S'a întâmplat încăierare. Un țeran român a ramas mort; un gendarm a fost bătut. Acum mulțime de români sunt în temniță.

— In *Bănat* asemenea ațiați socialiștii la nerindueli. Mai ales în cercul *Cubinului*, comit. Timișorii. Până și în *Selaj* s'a lăit socialismul sēminat și susținut de ovrei. In *Șimleu* s'au fost încăierat mai în tómnă doi Români la ceartă s'a pentru socialism. Din ceartă iscat bătaie și „socialistul“ a ramas mort. La de astea duc ovreii socialiști peț țeranii români!

— Cronică politică. *Abstrucția în dietă ține; deși obstrucțiunii au scăzut la număr, ei nu se dau.* — *E vorba, că în primăvară se vor face alegeri nouă pentru dietă.* — *Ministrul școlilor, d. Berzeviczy a făgăduit într'o vorbire de anul nou, că va maghiarisa mai cu deadinsul școlile vóstre de pe sate, și mai ales preparandiile. Crede, că ast-fel ungurimea va câștiga mai mult decât dacă li-s'ar implini, ce cer în armată. Sē fim trezi! E primejdie, că un rășoiu crâncen va isbucni în Asia, între Ruși și Iaponezi.*

Posta Redacțiunii.

Silian. Mulțumită. Fă-ne onórea și altă-dată. — Amadeus. Din numărul acesta a trebuit să remănă afară, cu alți articoli de Crăciun. Până nu vom avé tipografie în loc nu suntem stăpâni, cum am vói, pe fóie. Sunt greutăți ce nu se pot delătura. Articolul va urma însé. — Maramureș. Primim bucuros ofertul. Câte 10 numeri trimitem pentru 25 cor. la an (2 cor. 50 f. un abonament.) Astfel On. frați ar puté face o adevărată misiune, împărțind inși și fóia. Legăturile între păstor și turmă s'ar stringe astfel bine.

Măriei din Cămpie. Dómnea, Dta ai o inimă care simte milă pentru poporul nostru de la sate. Te dóre inima gândindu-te la sărbătorile Crăciunului când țeranii noștri în loc de a sărbători cu sufletul nașterea Domnului, își îmbracă trupul cu sdrențele unui port străin părăsind obiceiurile străbunilor, cari de Crăciuni își îmbrăcau pe toți căsenii cu haine românești făcute de mâinile lor. Te dóre inima — și totuși nu o știți spune așa ca să o cetescă omul cu drag și să se petrundă în suflet de cele ce spui scriind. Nu ai ajuns încă la măiestria de a scrie pentru popor. Póte să ajungă, mai târziu, póte să nu ajungă. Acesta e un dar care nu tuturor s'a dat. Óri cum ar fi, ne pare bine, când vedem printre Dómnele române de la sate și de acelea, cari se gândesc la sórtea poporului nostru, simt milă pentru el vėzând rătăcirile ce-l abat de la calea străbunilor noștri, și încearcă a-și areta în scris gândirile și simțirile ce le cuprind sufletul atunci. Deși nu putem publica articolul D'Tale întreg, încreștăm unele părți mai de seamă din el, căci are și astfel de părți. De pildă când zici:

Amu lumea s'o mândrit,
Voi cu toții ați sērăcit
Că portu vi l'afi corcit.
In loc de chindeu — »năframă«,
In loc de zadii — »vigană«,
In loc de cosițe — »conci«
Și in loc de pânză — »giolj«
In loc de pieptar — vizitea
Pe ograda nu-i nimică.
Și in loc de suman — roc,
Sērăcia-și face loc.
Și-apoi in loc de opinci,
Cisme cu calcăie mici,
Cu cismeie tropotiți,
Pe la »coși« ve'ndatoriți.

Ca o tălcuire a acestor versuri potrivite — par c'ar fi luate din gura poporului-poet — scrii potrivit zicend:

Spuneți muerilor și fetelor vóstre se lasă viganile la Dómne și'n loc de *vigană* seși făcă *cătrință*, țesută din lână și'n locul cămeșii de giolgi seși făcă *cămeșă* de pânză de casă, se nu le fie rușine așa face îmbrăcăminte cu mâna lor din lână și cănepă, că cu atăta vor fi mai lăudate și de români, ba și de străini, căci știți cum zice zicala: — Că, binei stă mândrii gătată, cu hainele de pre șatră, dar mai bine iar ședé, să și le fi făcut ea. Celealalte haine Domnești se le pórté Domnii și alți... In locul lor luați sumanul, opincile și tóte celealalte, adecă: purtat portul per care bătrâni vóștri cu fală l'au purtați, căci numai atunci veți putea fi așa de îndestulți cu tóte cum au fost ei. Deschideți ochii dragii mei și vedeți, că ce faceți de-o vreme încóce, nu faceți bine. De nu ve veți întórce de pre calea acea rătăcită cu toții veți ajunge la sapă de lemn precum unii dintre voi o și ajuns. Nu credeți ce ve spun străinii ca ei nu ve vréu binele și nu ve îmbrăcați in portul lor scump, lor le este mai ușor și de se îmbracă așa pentru-că banii lor nu merg în mâni străine. Voi iubii mei, de ve ajunge ori ce réu ei nu ve vor ajutama, făr mai tare vor apăsa, ca sunt străini și pace bună. Apoi se ferescă Dzeu să n'ajungă la *mila străinului*, căi ca umbra spinului, când gendești că te umbrește mai tare te dogorește...«

— Bagă de seamă, cinstiță Dómna și vei vedé, că acolo e mai frumos scrisu Dtale, unde mai mult se apropie de poesia poporului. In ea s'a străcurat, ca mierea din fagur, înțelepciunea multor vremuri și a multor rinduri de ómeni. Din multe flori și sufletești, a adunat *albina* poesiei acei picuri curați și dulci ai gândirei omenești, cari ne îndulcesc sufletul cetind versurile nemuritorului popor poet.

Lăsăm ca Dta, Dómna, să ai cuvintul din urmă, cu care închei sfaturile Dtale binevoitoare cătră țeranii noștri iubii:

Țineți legea lui Christos și ascultați de învățaturile lui bune; și fiți smeriți precum a fost dēnsul, nu ve îmbrăcați trupul cu haine scumpe, nici mitea nu vi-o întunecați cu beutură bețivă, ci cu mitea deșteptă și cu sufletul curat așteptați nașterea lui sfântă. Și astfeli se alergați la maica Biserica și acolo prin cântări de laude și mărire se ve închinați lui, căci cu adevărat fiul lui Dzeu este!

O! Isuse prea 'ndurate
Pentru nașterea ta sfântă,
Fă-ne și noué dreptate
Și ne scóte la isbândă!

Moldovanu Basil

Fraser, barbier!

Demitriu Bucolan barbier
în Cluj, strada Egyetem Nr. 6.

Răcomandă atelieră sãu bine sortat în bransa acãsta. Abonamente lunari cu prețurile cele mai moderne. — NB. Universitarilor la abonamente lumare dau 24% rabat.

Fraser, barbier!

**Scrierile mai nòue
ale Doctorului Bunea:**

1. „Discursuri, Autonomia bisericescã, Diverse,“ volum 8° de 534 pag. Prețul 5 coròne.

2. Episcopii Petru Paul Aron și Dionisiu Novacovicu, sau istoria Romànilor Transilvãneni de la 1751—1764. Volum 8° 517 pag. Prețul 4 cor. 50 fil.

3. Vechile Episcopii Romãnești, a Vadului Geoagiuului, Silvașului și Belgradului. Volum 8° de 160 pag. Prețul 2 cor 50 fil.

Se pot procura și dela

Administrația „Révașului“
Cluj, Jókai-utca 6.

(La comande din afarã este a-se adauge pe lângã preț și taxa de porto postal).

Un însemnat procent din prețul cărților e destinat pentru
biserica cea nouã
din Cluj.

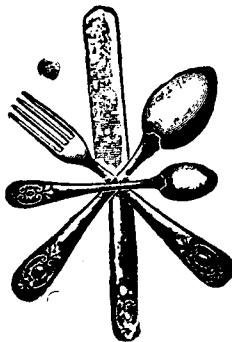
De admirat! Pentru 5 coròne
trimit, până ce mi mai
ține proviziunea 4¹/₂ k.**SĂPUN DE GĂTELĂ**

fin cu miros de flori, și puțin vătãmat (cam 50 bucãți) frumos combinate din bucãți cu miros de rose, melin, moșus, violele, rezeda etc. Prețul regulat e de trei ori mai mare.

Se trimit cu rambursã:

AUFFENBERG JÓZSEF
BUDAPEST, Strada Proféta 5.

50. (1—10)

Prilej de a cumpãra!**32 bucãți 6 floreni.**

În urma unei îngãmãdirii în magazin am cãpãtat dela o fabricã însãncinarea sã vind marfa ei cu prețurile de fabricã, cu fòrte puținã respãtire a prețului muncitorilor. De aceea până ține depositul trimit cu rambursã (utãnvët):

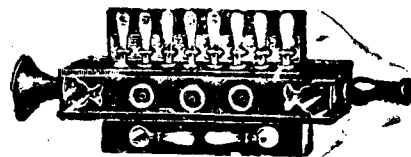
6 linguri fòrte fine de argint „Gloria“
6 furcuțe „ „ „ (dintr'o bucata)
6 cuțite de masã „ „ „
12 lingurițe de cafea „ „ „
1 lingurã mare de argint pentru lapte
1 „ „ „ „ supã

— La olaltã 32 bucãți pentru 6 fl. —

Tòte sunt nòue, perfecte, fine și strãlucite. Mai nainte era 25 fl. acum 6 fl. Argintul „Gloria“ e metal de tot alb, care pe lângã garanție remãne neschimbat și suplinește adevãratul argint. Ca ori cine sã se convingã despre adevãr pentru marfa, ce n'ar plãcã, fãrã nici o piedecã retrimt banii.

Serviciul acesta e fòrte potrivit de cadou de crãciun ori nuntã și astfel e nenãcurat de lipsã în cãsnicie. — Singurul înzãtor e Centra'a

Auffenberg József Budapest, VI. Profeta-
utca 2. — Comandele
se fac trimițând bani înainte ori cu rambursã.
51 (1—10)

Minunat instrument musical!

Pe „Flöthphon“ pòte cânta ori cine melodii, marșuri și dansuri, fãrã a cunòște notele. Societãților, turisților, e fòrte recomandabil de petrecere. Tonul lui e fermecator.

Acest minunat instrument musical

are 10 clape, 20 tonuri, 2 clape de bas și pentru 3 coròne se capëtã în formã elegantã. 3 bucãți costã 8 cor. „Flöthphon“-mai puternic. cu ton fermecator, costã 5 și 6 cor.

Cu rambursã trimite

Centr. lui Auffenberg József
Budapest. VI., Proféta-u. 5.

**Lampã electricã de
busunar**

cu mecanism american
indispensabilã pentru ori-ce
economic casnicã.

Se pòte purta și în busunar,
e durabilã, comodã
și corãspundetòre.

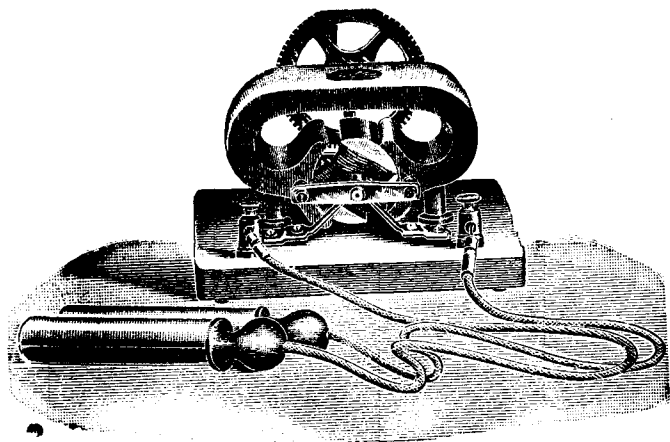
Fie-cãruia e de lipsã pentru luminarea chiliei, treptelor, ambitelor și localitãților laterale.

Pentru oficerii la eserecții, pãdurarilor și vãnãtorilor pentru serviciu de nòpte e tare acomodatã; pentru turisții sunt indispensabile, pentru medici și mòșe cu ocaziunea vizitelor de nòpte. În tabrice, mori, pivnițe și deposite unde se pãstrează materii esplosive, sunt de mare însemnãtate pentru cãlãtori ce sosesc nòptea sunt neprețuite. Pentru economie este o bucurie. Nu sunt în urma ei picãturi de luminã pe padiment și covòre. Pe proprietari și economi îi pãzesc de atacuri și foc; cu acãsta te poți sui și nòptea în pod unde se pãstrează nutreul. — E sigurã contra focului. Se pòte folosi de mai multe ori de ori și dacã cu timpul arde stratul, pentru 1-20 cor. subministrãm altul nou. Prețul 4 cor.

— Strat de rezervã coròne 1.20. —

Se trimit cu rambursã dela

Stabilamentul Central alui JOSIF AUFFENBERG.
BUDAPEST, Strada Proféta u. 5.

Renoirea și prolongirea vieții cu „Electrophor“-ul orig. american.**Aparat medical electric pentru folosul privaților!**
Electricitatea e viața.

Atrag atențiunea ómenilor, cari sufer bolnãvicioși și cu organism slab sã întrebuințeze acest aparat electric, pentru-cã „Electrophor“-ul ne întãrește nervii, ne înviește sãngele, ne agerește mintea și simțurile,

asigurã circulația regulatã a sãngelui și funcționarea sistemului nervor, prin ce ne scuțeste de bóle.

Prof. Dr. Bourg, membru facultãții de medicinã a universitãții din Paris s'a declarat despre „Electrophor“ astfel: „Nu numai reumatism, sgãrciuri, nervositate și asthmã au vindecat, sau cel puțin au alinat cu Electrophor în mii și mii de casuri, în cari știința doctòrilor a dat faliment, ci și la morburii de nervi, dureri de cap, colica, vljeitul urechilor, lipsã de somn, la cei în stare hipocondriã, și mai ales în potriava reletor de obstipație, vina de aur, în câteva zile, de multe ori în câteva ceasuri au observat alinare minunatã. Femeile cu bóle dureroase câștigã alinare și vindecare apròpe sigurã.

Nu se stricã!

Prețul unui complet aparat mic:
10 cor.

Pentru cei slabi de constituție.

Pe lângã trimiterea banilor înainte ori cu rambursã liferãzã reprezentantul european al companiei

„Electrophor Co. Limited“

Auffenberg József Budapest VI. Profeta-utca 5.

1-10.

Ține în veci!

Prețul unui complet aparat mare:
20 cor.

pentru vindecarea bólelor învechite

Castelul din Carpați

Roman din viața poporului romãnesc
din Ardeal, de

Jules Verne.

Tradus din franțosește de
Victor Onișor.

Carte împodobitã cu mulțime de chipuri frumoșe.

Se pòte cãpeta pentru 1 coròne 60 fil.
și 10 fil. porto postal, dela

Administrația Révașului

Cluj, Jókai u. 6.

Oleul auđului!

preparat de vestitul medic suprem și fistic Dr. G. SCHMIDT delaturã în grabã și radical asurdealã vremelnicã, cursul urechilor, vijãitul urechilor și auđul greu, chiar și în casuri învechite. Se pòte cãpeta în sticle à 3 Marce 50, dimpreună cu instrucția de folosire, dela apoteca lui Dr. Emil Rothschnek Debreczen.